

Toespraak minister Schultz van Haegen tijdens het Belgisch-Nederlands Watersymposium

Toespraak van minister Schultz van Haegen (IenM) bij het Belgisch-Nederlands Watersymposium op 30 november 2016 in Eindhoven.

Het gesproken woord geldt.

Sire,
Dames en heren,

Het is voor mij een grote eer om u, Koning der Belgen, te mogen toespreken.

Uw staatsbezoek onderstreept de lange vriendschap tussen onze landen. Buren die soms recht tegenover elkaar staan:

- Tijdens hockey-, korfbal- en voetbalinterlands: Derby's der Lage Landen zijn nooit saaie potjes.
- Belgenmoppen en grappen over gierige Ollanders zullen altijd blijven bestaan.
- Net als de discussie in welk land het lekkerste bier wordt gebrouwen.

Maar we helpen elkaar als we elkaar nodig hebben. Want naast de beste buren zijn we ook prima partners. Ook op het gebied van water. Onze watersamenwerking heeft een lange geschiedenis.

Ik geef u een mooi voorbeeld uit de 2e helft van 19e eeuw:

België en Nederland wilden rond Het Zwin dijken en polders aanleggen. Ieder land maakte zijn eigen plannen, maar die bleken allemaal moeilijk uitvoerbaar. Een internationale commissie moest die impasse doorbreken.

In 1873 kwam het comité van wijze mannen met dé oplossing: België en Nederland moesten tussen Knokke en Sluis samen een dijk aanleggen. Hierdoor ontstond één polder met een Belgisch en een Nederlands deel.

Dit geslaagde burenpject werd bekroond met een toepasselijke naam: de Willem-Leopoldpolder. Het nieuw stukje land werd vernoemd naar – Sire – uw voorvader Leopold II en naar Willem III, de betovergrootvader van koning Willem Alexander.

Deze gezamenlijke polder is een erfenis uit een tijd dat samenwerken nog niet zo vanzelfsprekend was als nu. Gelukkig weten wij elkaar ook op wateronderwerpen goed te vinden.

- In de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie werken we samen aan concrete projecten in het Schelde-estuarium [zoals de nieuwe sluis Terneuzen] én aan het verbeteren van de toegankelijkheid, veiligheid en natuur.
- Langs de grens werken Nederlandse waterschappen en Belgische overheden samen aan een goede waterhuishouding voor bewoners, bedrijven en natuur.
- En heel actueel: België en Nederland werden het deze zomer eens over een grenscorrectie bij Maastricht.

Door exact de loop van de huidige Maas te volgen en 1 Nederlands schiereiland te ruilen tegen 2 Waalse schiereilanden is de situatie ter plekke duidelijker geworden. Maar we staan samen voor meer grote uitdagingen. Vorig jaar hebben alle landen in Parijs afgesproken alles uit de kast te halen om klimaatverandering te stoppen. De watersector kan belangrijke oplossingen aandragen voor toekomstige wateropgaven.

Niet alleen om te zorgen dat er voldoende water is en dat we droge voeten houden. Maar ook om ervoor te zorgen dat het water schoon is en we zelfs waardevolle stoffen kunnen winnen uit slib en afvalwater.

10 jaar geleden leek dit nog sciencefiction, maar in België en Nederland wordt al volop geëxperimenteerd met het terugwinnen van fosfaten uit rioolslib. Met succes.

We kunnen zo een stevige bijdrage leveren aan de circulaire economie. In Nederland kunnen we zelfs energie opwekken uit water. Onze Afsluitdijk is de enige plek ter wereld met een osmosecentrale waarmee we energie winnen uit zout en zoet water: blue energy.

Natuurlijk sta ik hier ook als minister die veel landen bezoekt om onze watertechnologische kennis en expertise aan andere landen aan te bieden. Water is een economische sector op zich in Nederland.

En ook in België. Ook ik zie dat de Belgische watertechnologie sector flink groeit. Die enorme groei en alle innovatieve toepassingen die u ontwikkelt, daar wil ik u een groot compliment voor geven.

Ben ik bang voor een concurrerende zuiderbuur?

Nee! Ik zie juist kansen.

Ik vertelde u net dat ik internationale samenwerking belangrijk vind. Ik noem 2 voorbeelden.

- Met mijn collega's van Economische Zaken en Ontwikkelingssamenwerking heb ik dit jaar één ambitiedocument opgesteld om structureel bij te dragen aan waterveiligheid en waterzekerheid in de wereld.
- Vorig jaar ging de Delta Coalitie van start. Hierin werken we samen met 11 deltalanden aan oplossingen voor uitdagingen die leven in een delta met zich meebrengen.

Op het gebied van watertechnologie kunnen België en Nederland een ijzersterk partnerschap smeden. Samenwerken is ook hard nodig. België en Nederland zijn kleine landjes in vergelijking met economische reuzen als Verenigde Staten, China en Duitsland. Samen hebben we een grote hoeveelheid kennis, wereldwijde ervaring en innovatief vermogen in huis. Alle ingrediënten zijn aanwezig om de Belgisch-Nederlandse samenwerking te laten slagen.

En er lopen al een aantal mooie projecten. Ik noem er een paar:

- De Vlaamse Instelling voor Technologisch onderzoek (VITO), de Nederlandse bierbrouwer Bavaria, een Vlaamse groenteverwerker en Nederlandse en Vlaamse boerenbelangenorganisaties zitten in een samenwerkingsverband om industrieel gezuiverd afvalwater te hergebruiken voor irrigatie.
- In het project IMPROVED werken in de regio Gent-Terneuzen tien Belgische en Nederlandse partners samen om met nieuwe technieken de waterkwaliteit te verbeteren.
- Het Nederlandse waterschap De Dommel werkt in het project Impakt met de Vlaamse zuiderburen aan innovatieve oplossingen bij riooloverstorten die het Dommelwater vervuilen bij veel regen.

Mooie projecten die veel beloven voor de toekomst. Want ik hoop natuurlijk op nog meer mooie co-producties! Maar dat kan alleen als regelgeving grensoverschrijdend samenwerken bevordert – en niet afremt. We moeten samen blijven werken aan regelgeving die voor u het samenwerken zo makkelijk en aantrekkelijk mogelijk maakt. Hierdoor kunnen overheid en bedrijfsleven uit België en Nederland sneller samen innovaties ontwikkelen én inzetten.

Ik roep u allen op maximaal gebruik te maken van de ruimte die u wordt geboden. Tijdens dit symposium en daarna hoop ik dat u, Belgische en Nederlandse waterprofessionals:

- elkaar opzoekt;
- elkaar inspireert, en;
- samen technologieën ontwikkelt die letterlijk de wereld over gaan: **“Hoogstaande waterinnovaties uit de Lage Landen!”**

Sire,

Dames en heren,

Natuurlijk zijn er verschillen tussen Belgen en Nederlanders. En laten we dat ook zo houden, want alleen dan kun je elkaar echt aanvullen. Het gaat erom dat we elkaar op gemeenschappelijke thema's blijven vinden.

Op het sportveld spelen België en Nederland de Derby der Lage Landen.

Op het terrein van watertechnologie vormen wij met u de Coalitie uit de Lage Landen.

Want op de wereldkaart zijn België en Nederland misschien 2 postzegels, op het gebied van watertechnologie kunnen we samen een wereld veroveren.

Dank u wel.